

چکیده

استقرار جغرافیایی مناطق جمعیتی و الگوی استقرار آن، تابع شرایط خاصی است. مطالعه پراکنش اقوام و بررسی چگونگی تعامل این تفاوت‌ها در برنامه‌ریزی‌های مختلف دارای اهمیت است. ایجاد همگرایی و شناخت قابلیت‌های لازم در این زمینه به رشد و تعالی یک جامعه منجر خواهد شد. غفلت از این مسئله همه زبان‌های غیر قابل جبران و مستمری به همراه خواهد داشت.

محدوده مورد مطالعه در این تحقیق شهرستان رودبار در جنوب استان گیلان است. این شهرستان از کهن‌ترین مناطق تاریخی گیلان و ایران محسوب می‌گردد. کشف جام مارلیک از هزاره نخست پیش از میلاد در تپه چراغعلی تپه، نشان از پیشینه ماندگاری آن دارد. این شهرستان کهن، زیستگاه اقوام گوناگونی همچون، گیلک‌ها، تات‌ها، تالش‌ها، کردها، لرها، لک‌ها و بعدها سکونتگاه ترک‌ها بوده و در دوره اسلامی به دارالمومنین شهرت یافته است. در این تحقیق با استفاده از روش توصیفی برای وضع موجود و روش تحلیلی برای تجزیه تحلیل اطلاعات و مطالعات میدانی به تبیین و شناسایی موقعیت جغرافیایی شهرستان و عوامل تأثیرگذار بر پراکنش اقوام و شناسایی با استفاده از منابع موجود پرداخته شده است. در این راستا از نرم‌افزارهای آمار نظیر Excel و GIS کمک گرفته شده است. نتایج حاصل از تحقیق نشان می‌دهد که در این شهرستان ۸ قوم اصلی سکونت دارند. این اقوام به ترتیب جمعیت عبارتند از: تات‌ها، ترک‌ها، کردها، لرها، لک‌ها و در مراحل بعد سایر اقوام قرار دارند. عوامل تاریخی مهمترین علت مهاجرت و سکونت اقوام در این شهرستان بوده است. در مراحل بعد عوامل اقتصادی در این خصوص نقش داشته‌اند.

واژگان کلیدی: قوم، قومیت، شهرستان رودبار، جغرافیای انتخابات